

17 godina od genocida u Srebrenici

Povodom 17 godina od genocida u Srebrenici Građanska alijansa podsjeća da je proces suočavanja sa prošlošću u Crnoj Gori, kao i svim zemljama nastalim raspadom SFRJ, potpuno zapostavljen. Danas se navršava 17 godina od genocida u Srebrenici. Tog dana je vojska RS pokrenula krvavi pir koji su, prema optužnicama Haškog tribunala, vojnici pod komandom generala Ratka Mladića sproveli tako što su do 19. jula organizovano i sistematski ubili oko 8.000 muslimanskih muškaraca i dječaka. Oko 30.000 žena i djece je deportovano.

Neophodno je suočiti se sa nasilnom prošlošću, utvrditi činjenice i učiniti sve da se brutalno nasilje, a posebno genocid ne ponovi. Upravo je parola „nikad više“ koja je bila vodilja nakon II Svjetskog rata postala floskula koja pokazuje svu nemoć i manjak političke volje modernih društava da spriječe zločine nad čovječanstvom širokih razmjera. Srebrenica je simbol i podsjetnik, a realnost je i 17 godina nakon - zabrinjavajuća.

U Crnoj Gori nema pravosnažne presude koja bi adekvatno kaznila počiniocce ratnih zločina, a nije pokrenuto ni pitanje političke i nalagodavne odgovornosti. Porodice žrtava su marginalizovane i gotovo da nema javnog dijaloga na temu pomirenja, osim simbolično kada se obilježavaju dani sjećanja. Teme pomirenja i suočavanja sa prošlošću gotovo ekskluzivno pokreću upravo žrtve ili njihovi sunarodnici, što je jasan pokazatelj da suštinskog pomirenja, solidarnosti, građanske odgovornosti nema. Nikakav vid lustracije nije realizovan pa učesnici u kreiranju i sprovođenju zločina tokom devedesetih sada su u ulozi da sude rijetkim identifikovanim počiniocima i da faktički vode proces suočavanja sa prošlošću.

Podsjećamo da zrelo, pomireno i progresivno demokratsko društvo mora imati zdrav odnos prema prošlosti. Mora se oduprijeti tendencijama za prekrajanjem i relativizacijom prošlosti i mora osuditi svaki zločin. Samo društvo, odnosno institucije sistema i simbolička većina, moraju inicirati razrješenje otvorenih pitanja iz prošlosti i omogućiti informisanje i edukaciju javnosti, prihvatanje odgovornosti i adekvatno korišćenje institucionalnih i sudskih mehanizama u cilju dostizanja pravde. A odgovorni i svjesni građani to trebaju potencirati i tražiti, inače nam je suđeno da- ponovimo sve.

S poštovanjem,

Podgorica 11.7.2012. g.

Darko M. Ivanović
Direktor komunikacija